

INFORMACJE OGÓLNE

Kim jest wolontariusz

Wolontariuszem jest każda osoba fizyczna, która dobrowolnie, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz organizacji, instytucji lub osób indywidualnych wykraczając poza więzi koleżeńsko-rodzinne

Zasady wolontariatu zostały opisane w **ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie uchwalonej w dniu 24 kwietnia 2003 roku (Dz. U. z 2018, poz. 450 z późn. zm.)**.

Rozpoczęcie wolontariatu

Po wybraniu miejsca, w którym chcesz podjąć pracę jako wolontariusz, musisz przygotować się do pierwszego spotkania z osobą odpowiedzialną za współpracę z wolontariuszami. W trakcie rozmowy ustalicie zasady i warunki, oraz wzajemne oczekiwania.

Osobą odpowiedzialną za pracę jest koordynator wolontariatu. Koordynator pomoże Ci poznać placówkę – jej pracowników, mieszkańców, podopiecznych, powie Ci, czego od Ciebie oczekuje i ustali dalszy przebieg działań.

Podejmując pracę jako wolontariusz masz prawo do okresu próbnego. Okres próbny i czas jego trwania powinien być uzgodniony z koordynatorem.

Jeśli jesteś pewny dokonanego wyboru powinieneś zawrzeć umowę – „Porozumienie o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych”. Jest ono wymagane przez przepisy Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W porozumieniu określone zostaną Twoje prawa i obowiązki, zakres i czas Twojego wolontariatu oraz inne kwestie ważne dla Ciebie i placówki.

Prawa i obowiązki wolontariusza

Warto, abyś jako wolontariusz miał świadomość swoich praw i obowiązków, z których możesz korzystać angażując się w wolontariat.

Prawa wolontariusza

Masz prawo zawrzeć porozumienie o współpracy z organizacją lub instytucją, na rzecz której działasz jako wolontariusz. W porozumieniu musi zostać określony zakres Twoich obowiązków, okres trwania porozumienia, możliwość i sposób jego rozwiązania oraz inne kwestie ważne dla Ciebie i placówki, w której działasz.

1. Jeśli Twój wolontariat trwa dłużej niż 30 dni, to porozumienie musi być zawarte w formie pisemnej.
2. Jeśli Twój wolontariat trwa krócej niż 30 dni, to porozumienie może być ustne, ale masz prawo żądać potwierdzenia go na piśmie.
3. Masz prawo otrzymać pisemne zaświadczenie o odbywaniu przez Ciebie wolontariatu, w tym o zakresie Twojej pracy.
4. Na Twoją prośbę korzystający może wystawić pisemną opinię na temat Twojego wolontariatu.
5. Masz prawo do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz innego zaopatrzenia z tytułu wypadków lub chorób zawodowych.
6. Masz prawo uzyskać informację o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa wynikającego

z wykonywanych przez ciebie czynności oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami.

7. Masz prawo do odpowiednich środków ochrony indywidualnej w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z ich wykonywaniem.

8. Masz prawo do pokrywania przez korzystającego kosztów Twoich podróży służbowych i diet, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Możesz zwolnić korzystającego z tego obowiązku, ale tylko w formie pisemnej. Często zwolnienie to jest częścią porozumienia.

Obowiązki wolontariusza

Musisz posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełniania stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów.

Masz obowiązek wykonywania świadczeń zgodnie z zawartym porozumieniem.

Wolontariusze niepełnoletni

Wolontariat jest świadczony na podstawie umowy którą wolontariusze zawierają z osobą reprezentującą podmiot, na rzecz którego będą działali. Zasady zawierania umów reguluje Kodeks Cywilny, który bardzo szczegółowo opisuje, w jaki sposób umowy mogą być zawierane.

Jeśli osoba ukończyła 13 rok życia, to umowę taka może zawrzeć samodzielnie, ale tylko za zgodą rodzica lub prawnego opiekuna – wtedy osoba chcąc zostać wolontariuszem musi przedstawić taką zgodę, najczęściej w formie pisemnej.

Czas trwania wolontariatu

Wolontariuszem jest zarówno ten, kto pomaga od czasu do czasu w różnego rodzaju akcjach, czy też ten, kto robi to systematycznie np. raz w tygodniu.

Możesz zdecydować się na wolontariat długoterminowy, wtedy twoje działania mogą trwać nawet kilka miesięcy, a rodzaje wykonywanych obowiązków mogą płynnie zmieniać się wraz z działaniami podmiotu, w którym działasz.

Możesz także zdecydować się na wolontariat krótkoterminowy (akcyjny), a Twoja pomoc będzie potrzebna tylko przez kilka dni lub nawet kilka godzin – na przykład w trakcie realizacji festynu, zbiórki publicznej, wydarzenia sportowego czy konferencji.

Przed podjęciem wolontariatu warto zastanowić się czy aktualnie masz czas na podjęcie długoterminowego wolontariatu, czy raczej ze względu na mnóstwo innych zajęć, lepiej byłoby podjąć wolontariat krótkoterminowy, akcyjny.

Ubezpieczenie wolontariusza

Ubezpieczenie wolontariusza jest jego ważnym przywilejem, a w niektórych przypadkach także obowiązkiem instytucji korzystającej. Gwarantuje także poczucie bezpieczeństwa oraz świadomość, że nawet w sytuacji nagłych zdarzeń zarówno wolontariusz jak i organizacja są zabezpieczeni przed wzajemnymi roszczeniami finansowanymi.

Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW)

Ustawa warunkuje rodzaj i obowiązek ubezpieczenia w zależności od długości trwania wolontariatu, przy czym chodzi tu o okres, na jaki podpisane jest z wolontariuszem porozumienie o współpracy. Okresem granicznym wskazanym przez ustawę jest w tym przypadku 30 dni.

Ustawa wskazuje, że w przypadku wolontariatu wykonywanego przez okres nie dłuższy niż 30 dni, wolontariusz musi zostać ubezpieczony od następstw nieszczęśliwych wypadków przez podmiot, na rzecz którego działa.

Jeżeli korzystający zawiera porozumienie o świadczenie usług przez czas przekraczający 30 dni to wolontariusz objęty zostaje ubezpieczeniem z tytułu nieszczęśliwych wypadków na mocy Ustawy o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach z dnia 30 października 2002 r.

Ubezpieczenie zdrowotne (NFZ)

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie daje możliwość zapewnienia wolontariuszowi ubezpieczenia zdrowotnego, powszechnie utożsamianego ze składką odprowadzaną do NFZ. Ubezpieczenie to nie jest obowiązkowe i zależy od ustaleń pomiędzy wolontariuszem i korzystającym – czyli podmiotem, na rzecz którego działa.

Wolontariusz, którego zdecydujemy się ubezpieczyć w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, nie może być objęty tym ubezpieczeniem z innych źródeł.